

SŁOWO

WILNO, Niedziela 5 czerwca 1932 r.

Redakcja i Administracja, Wilno, Zamkowa 2, Otwarta od g. 9 do 4, Telefon: Redakcji — 17-82, Administracji — 228.

PRENUMERATA miesięczna z odniesieniem do domu, lub z przesyłką pocztową 4 zł., zagranicę 7 zł. Konto czekowe P.K.O. Nr. 80259, W sprzedaży detal, cena pojedynczego n-ru 20 gr.

Opłata pocztowa niszczona ryczałtem, Redakcja rękopisów niezamówionych nie zwraca, Administracja nie uwzględnia zastrzeżeń do rozmieszczenia ogłoszeń.

PRZEDSTAWICIELSTWA:

BRASLAW — Księgarnia T-wa „Lot”.
BIENIAKONIE — Bufet Kolejowy.
BARANOWICZE — ul. Szepteyki — A. Łasak.
DĄBROWICA (Polesie) — Księgarnia K. Malinowskiego.
DUKSZY — Bufet Kolejowy.
GLEBOKIE — ul. Zamkowa — W. Włodzimierow.
GRÓDNO — Księgarnia T-wa „Ruch”.
HORODZIEJ — Dworzec Kolejowy — K. Smarzynski.
IWIEŃCIEC — Sklep tytoniowy — S. Zwierzynski.
KLECK — Sklep „Jedność”.
LIDA — ul. Suwalska 13 — S. Mateski.
MOŁODECZNO — Księgarnia T-wa „Ruch”.

NIESWIEZ — ul. Ratuszowa — Księgarnia Jażwinskogo.
NOWOGRODEK — Kiosk St. Michalskiego.
N.-ŚWIECIANY — Księgarnia I-wa „Ruch”.
OSZMIANA — Księgarnia Spółdz. Naucz.
PINSK — Księgarnia Polska — St. Bednarski.
POSTAWY — Księgarnia Polskiej Macierzy Szkolnej.
STOLPCE — Księgarnia T-wa „Ruch”.
SŁONIM — Księgarnia D. Lubowskiego, ul. Mickiewicza 13.
ST. ŚWIECIANY — M. Lewin — Biuro Gazetowe, ul. 3 Maja 5.
WILEJKĄ POWIATOWA — ul. Mickiewicza 24, F. Juczewski.
WARSZAWA — Tow. Asyguracji Pol. „Sudon”.

CENY OGŁOSZENI: wiersz niemetrowy jednosłaitowy na stronie 2-ej i 3-ej gr. 40. Za tekstem 15 gr. Komunikaty, orzadeslania, milimetr 50 gr. Kronika reklamowa milimetr 60 gr. W numerach świątecznych, oraz z prowincji o 25 proc. drożej, Zagraniczne 50 proc. drożej, Ogłoszenia cyfrowe i tabelaryczne o 50 proc. drożej, Administracja nie przyjmuje zastrzeżeń do miejsca, Terminy druku mogą być przez Administrację zmieniane dowolnie. Za dostarczenie numeru dowodowego 20 gr.

Wróci czy nie wróci

Wyniki wyborów w Kłajpedzie, wyniki bardzo dla Litwy niepomysłne, zakończyły niejako pierwszą fazę swego konfliktu niemiecko-litewskiego. Konflikt ten, który w dużym stopniu przysłużył naszą uwagę, nie został wszelako zakończony. Interesuje on nas z dwóch względów: z politycznego i gospodarczego. Z politycznego, gdyż z chwilą jego wybuchu mówiło się o możliwości doniosłych zmian w kursie litewskiej polityki zagranicznej; z gospodarczego — ponieważ naturalną drogą Wilna ku morzu jest właśnie dolina Niemna, zakończona Kłajpedą. Gdyby stosunki uległy zmianie, losy Kłajpedy bardziej interesowałyby gospodarczo Wilno, niż losy Gdyni, w żadnym stosunku gospodarczym z Wilnem nie związanej.

Jednakże wyniki wyborów do sejmiku kłajpedzkiego okazały się dla Litwinów fatalne: z 29 wybranych posłów zaledwie 5-ciu należy do partji litewskich. 17 proc. jest cokolwiek za mało dla aspiracji państwowych litewskich na tym terenie, zwłaszcza po rozdmuchaniu zatargu na forum międzynarodowym. Co będzie dalej?

Doskonale poinformowana o zamiarach i źródłach niemieckich „Rigasche Rundschau”, analizując politykę zagraniczną Litwy w stosunku do Niemiec, wspominając o „dżentelmeńskim” układzie Voldemarasa ze Stressemannem, pisze, iż polityka Zauniusa, który w zasadzie usiłował naśladować Voldemarasa, doznała załamania w Genewie, w roku 1930, w starciu Zauniusa i Sidzikauskasa z Curriusem o prawa Kłajpedy. Teraz, po wyborach, powstaje pytanie: czy Litwa dążyć będzie do porozumienia z Niemcami?

„Rigasche Rundschau” jest zdania, że skoro cały kompleks konfliktu oddany został do rozstrzygnięcia Trybunałowi w Hadze, przeto nie należy oczekiwać zasadniczej zmiany kursu przed zapadnięciem wyroku:

Po zwycięstwie partji autonomicznych w Kłajpedzie, wyłania się kwestja, w jaki sposób ma się ukształtować w przyszłości zarząd nad Kłajpedą? Jakże prawa ma gubernator? Czy w Kłajpedzie obowiązuje ustroj czysto parlamentarny, czy też gubernator ma prawo urzędowo wtrącać się w sprawy ustroju parlamentarnego? Wyrok Trybunału Haskiego, który ma zapisać w czerwcu, powinien mieć decydujące znaczenie, nie tylko dla prawnej struktury obszaru Kłajpedy, lecz wpływając również w dużym stopniu na zagraniczną i wewnętrzną politykę Litwy. Trybunał Haski winien mianowicie nie tylko zdecydować, kto ma w Kłajpedzie rządzić — parlament czy gubernator — lecz również jaką politykę musi Litwa prowadzić, by realizować konwencję kłajpedzką?

Decyzja Trybunału Haskiego dotyczyć będzie przeto kwestji litewskiej polityki za granicą w zakresie ewentualnego porozumienia Litwy z Niemcami w sprawie Kłajpedy.

Jeżeli chodzi o stosunek Litwy do Niemiec, to zdaje się, nie uległ on żadnej zmianie. Prasa litewska w dalszym ciągu namiętnie atakuje politykę niemiecką. Podnoszona jest gwałtownie sprawa Litwinów pruskich. Niektórzy politycy litewscy chcieliby z tej sprawy ukucć przeciwwagę do rozszczeń niemieckich w Kłajpedzie. Ostatnie wypadki w Niemczech i rząd von Papena, rząd, który „Berliner Tageblatt” nazywa „rządem baronów”, a do którego w Kownie z łatwością mogą dodać prymotników „bałtyckich”, „Drang nach Osten” — ten rząd nie może entuzjasmować polityków litewskich.

Natomiast daje się zauważyć znaczny i poważny poziom krytyki wobec stosowanej dotychczas polityki w stosunku do samych kłajpedzian. Rozmawiając niedawno z jednym dobrze zorganizowanym publicystą litewskim, — spotkałem się z ciekawymi uwagami: — Oto — powiada mój interlokutor, — zbliża się lato, okres wakacyjny i wywczasów. Niema pan powojna, jak wygląda dziś nasza Połoga. Pałace, wille, samochody, sklepy. Przy-

KRÓL ANGIELSKI JERZY V-ty

który ukończył 67 lat. Dzień urodzin Króla był niezwykle uroczysto obchodzony w całej Anglii.

PRZECIW KONFERENCJI W SZANGHAJU

PARYŻ. PAT. — Donoszą z Dalekiego Wschodu: Polityczne koła chińskie sprzeciwiają się zwołaniu konferencji w Szanghaju, przewidzianej w rezolucji Paul-Boncoura w Lidze Narodów i mającej na celu zagwarantowanie bezpieczeństwa koncesjom międzynarodowym oraz ich rezydentom.

Jednocześnie z oświadczeniem, że sprawa Mandżurji ma wejść na porządek dzienny obrad tej konferencji, Chiny sprzeciwiają się projektowi, opracowanemu przez czynniki cudzoziemskie, a dążącemu do proklamowania Szanghaju wolnym miastem. Z drugiej strony donoszą, że ruch zapoczątkowany przez rezydentów cudzoziemskich na rzecz zwołania natychmiastowego w Szanghaju konferencji, znalazł poparcie we wszystkich izbach handlowych. Konferencja ma się zająć głównie trzema kwestjami: stworzeniem w koncesjach specjalnych trybunałów, kwestją uzbrojenia w Szanghaju, oraz administracją dróg, prowadzących do koncesji.

**PRZYPADKOWA BOMBA
SZANGHAJ (PAT).** — Chiński samolot wojskowy, przelatując nad miejscowością Peng - Pu w prowincji Kiang - Su zrzucił przypadkowo bombę, która zabiła 22 osoby i zraniła 41.

Lotnik Hausner zginął bez wieści Żadnych wiadomości z oceanu

TYM RAZEM NIE WRÓCI
LONDYN (PAT). — Do godz. 12 o północy nie otrzymano w Londynie żadnej wiadomości o locie Hausnera. Ponieważ od chwili jego odlotu minęło przeszło 9 godzin, można uważać za pewnik, że tym razem Hausner nie wróci. O północy znajdował się on w połowie drogi nad Atlantykiem. W razie pomyślnego przelotu można się spodziewać wiadomości o tem w Londynie między godz. 6 a 7 rano, wówczas bowiem Hausner może już być widziany nad brzegami Irlandji.

WIDZIANO W NOWEJ SZKOCJI
LONDYN (PAT). — Według ostatnich wiadomości, dziś o godz. 8,44 według cza-

× tam, gdzie poraz ostatni widziano aparat.

su europejskiego w Nowej Szkocji na wyspie, położonej blisko brzegów Nowej Irlandji zauważono jednopłatowiec, przypu-

Ostateczny skład gabinetu francuskiego

PARYŻ (PAT). — Nowoutworzony gabinet przedstawia się jak następuje: Herriot — premier i minister spraw zagranicznych, Germain Martin — finanse, Daladier — roboty publiczne, Chaulemps — sprawy wewnętrzne, Paul - Boucour — wojna, Painleve — lotnictwo, Leygues — mary-

MISJA MIN. PAINLEVE

PARYŻ (PAT). — Oprócz teki ministra rolnictwa Painleve otrzyma jedną bardzo do nosną misję. W ostatnim gabinecie Tardieu po powstaniu ministerstwa obrony narodowej stworzony został wyższy komitet wojenny, mający za zadanie kontynuować potrzeby trzech departamentów — obrony narodowej, wojny, lotnictwa i marynarki.

NOWE ŹRÓDŁA ROPY

WARSZAWA, 4. VI. (tel. wł.). Jak w wyniku dłuższych wierceń poszukiwanych na terenie eksploatowanym już od dziesięciu lat, przeto przez wielu uważanym za wyczerpany,

Protesty wyborcze w Sądzie Najwyższym

WARSZAWA, 4. VI. (tel. wł.). W poniedziałek, dn. 6 b. m. Sąd Najwyższy rozprawy będzie osiem protestów przeciw wyborom do Sejmu z Okręgu Nr. 53, Stanisławowskiego, oraz przeciw wyborom do Senatu w tymże Okręgu. Do Sejmu wybrani zostali: Ludwik Rubel, Władysław Dzieduszycki, Wacław Choraniec, Walerjan Nie-

Zniżka cen na benzynę, naftę, parafinę

WARSZAWA, (tel. wł.) Syndykat przemysłu naftowego w dniu 28. V. obniżył cenę parafiny na żądanie Min. Przemysłu i Handlu ze 146 zł. na 126 zł. za 100 kg., a w dniu 3 b. m. ceny benzyny i nafty.

Okradzenie zwłok ambasadora tureckiego

BUKARESZT (PAT). — Podczas przewożenia przez Rumunję zwłok ambasadora tureckiego w Warszawie Dżewad - Bay'a nieznani sprawcy zerwali plombę z wagonu żałobnego i skradli zeń walizę, zawierającą tekę z dokumentami zmarłego oraz biżuterję na sumę około 20 tysięcy złotych. — Kradzież została zauważona podczas rewizji wagonu na stacji Medgidia.

Wielkie trzęsienie ziemi w Meksyku

MEKSYK (PAT). — Cały Meksyk został nawiedzony silnym trzęsieniem ziemi. Są liczne ofiary w ludziach, dotychczas ilościowo nie ustalone.

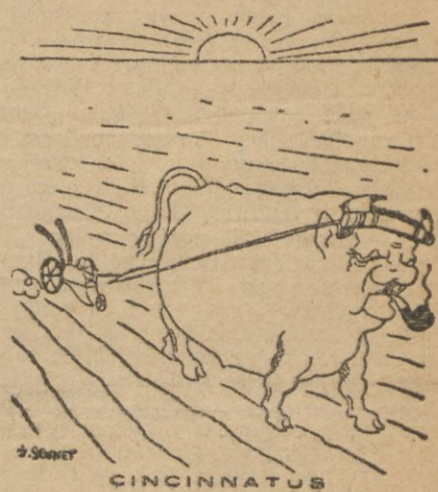
PREMIER HERRIOT

PARYŻ. PAT. — Premier Herriot urodził się w roku 1872 w Troyes. Syn oficera armji czynnej, musiał z konieczności pobierać nauki w miastach, gdzie jego ojciec pełnił obowiązki służbowe.

Po zdaniu konkursu i odbyciu konkursu w Ecole Normale Supérieure w roku 1894, mianowany został profesorem retoryki w liceum w Nantes, później w liceum w Lyonie. Wkrótce awansuje na profesora wyższej retoryki i profesora na wydziale filozoficznym uniwersytetu w Lyonie.

W tym okresie rozpoczyna karierę polityczną. Będąc radnym miasta Lyonu od roku 1904, wybrany zostaje na miera w 1905 r. Podczas wyborów w r. 1912 uzyskuje miejsce w Senacie i z tego tytułu zajmuje podczas wojny w gabinecie Brianda od grudnia 1916 roku do marca 1917 r. stanowisko ministra robót publicznych i aprowizacji. W roku 1919, nie przystając być senatorem, Herriot stawia swą kandydaturę

Premier Herriot w karykaturze francuskiej.

przy wyborach do Izby Deputowanych i wybrany zostaje 16 listopada tegoż roku w okręgu wyborczym Dolnego Rodanu.

Od tego czasu odgrywa wybitną rolę w polityce partji radykalnej. Wybrany ponownie w roku 1924 do Izby Deputowanych z ramienia kartelu lewicowego, mianowany jest premierem. Funkcję tę spełnia do 1925 r., kiedy to miejsce jego zajmuje Painleve. W tym samym roku wybrany zostaje na przewodniczącego Izby Deputowanych. — Wkrótce potem przyjmując na siebie obowiązki tworzenia gabinetu.

Napotykanie trudności każą mu ustąpić miejsca Poincaremu, w którego gabinecie pełni obowiązki ministra oświecenia publicznego. Herriot cieszy się w Lyonie, którego merem pozostaje od 1905 roku, reputacją pierwszorzędnego administratora i z tego właśnie tytułu tworzy słynne Targi Lyonjskie. Herriot kilkakrotnie reprezentował Francję w Genewie. Herriot, który posiada wielkie zdolności literackie, jest autorem wielu utworów literackich, filozoficznych, jak również i poważnych studiów.

Hausnera może trwać znacznie dłużej, niż się normalnie obliczało.

Droga, jaką obrał Hausner, wynosi z New-Jersey do Croydon pod Londynem około 2800 mil. Przy warunkach, w jakich lot się odbywa, może on trwać do Londynu — wobec tego, że dopiero o 1 nad ranem Hausner był nad Nową Fundlandją — niemniej, niż 32 godziny, a nawet do 40 godzin.

Wobec tego przylotu Hausnera do Londynu nie można się spodziewać wcześniej, jak około północy, a może dopiero nad ranem. Ponieważ zapas benzyny starczy na 48 godzin lotu, więc narazie niema jeszcze powodu do obaw.

LEN WZBOGACA KRAJ, JUTA I BAWELNA UBOŻĄ ROLNIKA.

